

СТАНОВИЩЕ

на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.2. Психология, научна специалност: Педагогическа и възрастова психология

Докторант: Гарифалия Петрос Митоли

Тема на дисертационния труд: „Устойчивост, копинг стратегии и учебна успеваемост на ученици от горна училищна възраст в Гърция.“

Научен ръководител: доц. д-р. Наташа Ангелова, катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“

Изготвил становището: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“

Получени материали: дисертация, автореферат и автобиография

Данни за докторанта

Гарифалия Петрос Митоли е редовен докторант по Педагогическа и възрастова психология към катедра „Психология“ на ЮЗУ „Неофит Рилски“. Тя има бакалавърска степен по философия и социални науки, както и магистратури свързани с преподаването и образованието. За богатата професионална експертиза допринасят и множеството сертифицирани обучения към престижни организации, които успешно е преминала. В професионален план се е изявявала като учител, треньор и инструктор в редица институции. Това вероятно провокира нейния интерес към разглежданата проблематика.

Гарифалия Митоли е преминала процедура по вътрешна защита на предложения за становище дисертационен труд и е насочена към

външна защита. Същата има публикувани три научни статии, свързани тематично с дисертацията, с което покрива изискванията за присъждане на съответната образователна и научна степен.

Актуалност и значимост на темата

Дисертационният труд се фокусира върху устойчивостта, стратегиите за справяне и академичните постижения сред учениците от гимназията в Гърция. Тези три измерения са тясно свързани с начина, по който подрастващите реагират на стрес и трудности в училищния контекст, което предпоставя значимостта на темата. Актуалността на темата произлиза от несигурността на съвременните условия, в които живеят и учат подрастващите в Гърция. Проучването разглежда училищната успеваемост като многоизмерен феномен, зависещ от психологични ресурси, способности за управление на проблеми и демографски характеристики. За учащите в гимназиална възраст академичните постижения се превръщат в един от обективните показатели за адаптация, тъй като са свързани с напредъка в обучението, самочувствието, образователните преходи и бъдещите възможности. Ето защо изучаването на психологичните и контекстуалните фактори, които подкрепят учениците по време на несгоди, е от научно и образователно значение.

Структура на представената дисертация

Предоставеното за становище дисертационно проучване се състои от увод, три глави, дискусия, обобщение, приноси, използвана литература и приложения, с което се вписва в класическия модел за такъв тип труд. Общият обем е от 162 страници. Първа глава е посветена на теоретичния обзор и предоставя информация за психическата устойчивостта - основните подходи към нея и характеристики. Отделено е внимание на стратегиите за справяне в юношеска възраст и факторите, които ги детерминират. Разгледана е подробно и академичната

успеваемост. Теоретичната постановка е обзорна, като са използвани солиден брой литературни източници (391), които са коректно цитирани в текста и описани в библиографската справка.

Изследователски модел и резултати от проведеното психологично изследване

Изследователската концепция на емпиричното проучване е разгърната във втора глава. Описани са целта, задачите, изследвания контингент и статистическите процедури. Изведени са три хипотези, които изглеждат логично с оглед замисъла на изследването. Броят на изследваните лица е 110, а би могъл да е и по-голям, поради факта, че извадката е от ученици, които са сравнително лесни за набавяне. Също така, изследването е проведено само в една гимназия, което го лишава от репрезентативност. Основните изследователски инструменти са: Скала за устойчивост (RS), разработена от Wagnild & Young (1993) и Скалата за справяне за деца и юноши (CSCA), разработена от Бродзински и др. (1992). Академичното представяне е измерено чрез общия среден успех на учениците за учебната година, в която е проведено изследването, като тази информация е получена от индивидуалните училищни досиета. Използван е и кратък демографски формуляр, разработен за целите на изследването. Методите са подходящо подбрани с оглед на целите на проучването и притежават добри психометрични свойства.

Разработката се отличава със солидна емпирична част. Резултатите от проведеното изследване са поместени в информативни 22 таблици и 1 графика. Направените статистически анализи разкриват интересни тенденции, като в голямата си част те са статистически значими. Реализирана е задълбочена дискусия, където професионално се коментират данните по отделните хипотези. Направените заключения са адекватни на получените резултати, като притежават научна и

практическа стойност. Намирам за основателни и посочените приноси на дисертацията.

Мнения и препоръки

Бих препоръчал на Гарифалия Митоли при бъдещи научни търсения, да използва същия изследователски модел, като го приложи сред друга аудитория – например студенти. Това би обогатило допълнително представите за тези релации.

Също така, да се придържа към по-многочислена и географски по-оптимално представена извадка.

Заключение

Познанията на Гарифалия Митоли по проблема, както и достойнствата на дисертационния труд ми дават достатъчно основания да гласувам утвърдително за присъждането на образователната и научна степен „доктор“. Смятам, че докторантът отговаря на условията и реда за присъждането на съответната степен, ето защо предлагам на уважаемото научно жури да даде своя положителен вот.

21.09.2026 год.

Благоевград

Подпис:

Доц. д-р Теодор Гергов

OPINION

of a dissertation for the award of the educational and scientific degree "doctor", field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional field: 3.2. Psychology, scientific specialty: Pedagogical and age psychology

PhD student: Garifalia Petros Mitoli

Topic of the dissertation: "Resilience, coping strategies and academic achievement in high school students in Greece."

Scientific advisor: Assoc. Prof. Dr. Natasha Angelova, Department of Psychology, Faculty of Philosophy, Southwestern University "Neofit Rilski"

Prepared by: Assoc. Prof. Dr. Teodor Gergov, Department of Psychology, Faculty of Philosophy, Southwestern University "Neofit Rilski"

Materials received: dissertation, abstract and autobiography

Data on the PhD candidate

Garifalia Petros Mitoli is a full-time doctoral student in Pedagogical and Age Psychology at the Department of Psychology at the Southwestern University "Neofit Rilski". She has a bachelor's degree in philosophy and social sciences, as well as master's degrees related to teaching and education. The many certified trainings at prestigious organizations that she has successfully completed also contribute to her rich professional expertise. Professionally, she has worked as a teacher, trainer and instructor in a number of institutions. This probably provoked her interest in the issue under consideration.

Garifalia Mitoli has passed the internal defense procedure for proposals for a dissertation opinion and is aiming for an external defense. She has published three scientific articles thematically related to the dissertation, thus

meeting the requirements for awarding the relevant educational and scientific degree.

Relevance and importance of the topic

The dissertation focuses on resilience, coping strategies and academic achievement among high school students in Greece. These three dimensions are closely related to the way adolescents respond to stress and difficulties in the school context, which presupposes the relevance of the topic. The relevance of the topic stems from the uncertainty of the contemporary conditions in which adolescents in Greece live and study. The study considers school achievement as a multidimensional phenomenon, dependent on psychological resources, problem-solving abilities and demographic characteristics. For high school students, academic achievement becomes one of the objective indicators of adaptation, as it is related to learning progress, self-esteem, educational transitions and future opportunities. Therefore, studying the psychological and contextual factors that support students during adversity is of scientific and educational importance.

Structure on the presented dissertation

The dissertation study submitted for consideration consists of an introduction, three chapters, discussion, summary, contributions, literature used and applications, which fits into the classical model for this type of work. The total volume is 162 pages. The first chapter is dedicated to the theoretical overview and provides information about psychological resilience - the main approaches to it and characteristics. Attention is paid to coping strategies in adolescence and the factors that determine them. Academic success is also examined in detail . The theoretical formulation is overview, using a solid number of literary sources (3 91) , which are correctly cited in the text and described in the bibliography .

Research model and results of the conducted psychological research

The research concept of the empirical study is developed in the second chapter. The aim, tasks, study population and statistical procedures are described. Three hypotheses are derived, which seem logical in view of the design of the study. The number of subjects studied is 110, and could have been larger, due to the fact that the sample is of students who are relatively easy to obtain. Also, the study was conducted in only one high school, which deprives it of representativeness. The main research instruments are: Resilience Scale (RS), developed by Wagnild & Young (1993) and the Coping Scale for Children and Adolescents (CSCA), developed by Brodzinski et al. (1992). Academic performance was measured by the overall average grade of the students for the school year in which the study was conducted, as this information was obtained from individual school records. A short demographic form developed for the purposes of the study was also used. The methods are appropriately selected in view of the study's objectives and possess good psychometric properties.

The development is distinguished by a solid empirical part. The results of the conducted research are presented in informative 22 tables and 1 graph. The statistical analyses revealed interesting trends, most of which are statistically significant. An in-depth discussion was carried out, where the data on the individual hypotheses are professionally commented on. The conclusions drawn are adequate to the results obtained, and have scientific and practical value. I also find the indicated contributions of the dissertation to be well-founded.

Opinions and recommendations

I would recommend Garifalia Mitoli, in future scientific research, should use the same research model and apply it to a different audience – for

example, students. This would further enrich the understanding of these relationships.

Also, stick to a larger and more geographically optimal sample.

Conclusion

The knowledge of Garifalia Mitoli on the problem, as well as the merits of the dissertation work, give me sufficient grounds to vote affirmatively for the award of the educational and scientific degree "doctor". I believe that the doctoral student meets the conditions and procedure for the award of the respective degree, which is why I propose to the esteemed scientific jury to give its positive vote.

21.09.2026
Blagoevgrad

Signature:
Assoc. Prof. Teodor Gergov, Ph.D